

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/57/2023
Identifikačné číslo spisu: 1215222852
Dátum vydania rozhodnutia: 15.04.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1215222852.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu ERS Holding, spol. s.r.o., Šamorínska 10, Bratislava, IČO: 35 702 982, zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Balážikom, Bulharská 3, Bratislava, IČO: 40 184 013, proti žalovanému 1/ LIPO-REAL s.r.o., Priemyselná 2678/1, Trnava, IČO: 46 733 574, a žalovanému 2/ GENERALITY, a.s., Bavlárska 312/9, Trenčín, IČO: 47 132 507, o určenie neplatnosti právneho úkonu a iné, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislava č. k. 3Cob/209/2020-1009 zo dňa 16. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaní 1/ a 2/ m a j ú proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 26Cb/402/2015-906 z 2. júla 2020 žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaní majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobou podanou na súde dňa 30. septembra 2015 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi žalovaným 1/ a žalobcom, v mene ktorého konal žalovaný 2/, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX nachádzajúce sa v kat. úz. D., obec N. - m.č. F., s vkladom vlastníckeho práva povoleným pod V - 9957/15 zo dňa 7. septembra 2015, je neplatná. Ďalším petitom žiadal, aby súd určil, že vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX nachádzajúcich sa v kat. úz. D., obec N. - m.č. F. je žalobca. Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporným, že žalobca a obchodná spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. uzatvorili zmluvu o úvere so zabezpečením, ktorým bolo zriadenie záložného práva na

nehnutelnosti zapísané na LV č. XXX, kat. úz. F.. V dôsledku porušenia povinností dlžníka - žalobcu riadne a včas splácať dlžnú sumu úveru, obchodná spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. využila zmluvné dojednania obsiahnuté vo všeobecne záväzných obchodných podmienkach a z dôvodu podstatného porušenia zmluvy, vyhlásila úver za splatný (dňa 10. mája 2014), t.j. nastala predčasná splatnosť úveru a následne splatnú pohľadávku postúpila na žalovaného 2/. Poukázal na to, že žalobca predmetné postúpenie pohľadávky namietal uplatnením žalobou na Okresnom súde Bratislava I, ktorý právoplatným rozsudkom sp. zn. 28Cb/141/2015-680 zo dňa 22. decembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/55/2017-722 zo dňa 19. júla 2018, žalobu zamietol. Z uvedeného rozsudku vyplývalo, že postúpenie pohľadávky medzi obchodnou spoločnosťou OTP Banka Slovensko, a.s. a žalovaným 2/ bolo platné, z dôvodu ktorého sa súd námietkami žalobcu vznesenými v tomto konaní nezaoberal a v celom rozsahu sa stotožnil so zisteným skutkovým a právnym názorom vysloveným vo veci konajúcimi súdmi, inak povedané, platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky považoval súd za nespornú skutočnosť (keď konanie bolo prerušené práve do právoplatného rozhodnutia sp. zn. 28Cb/141/2015). OTP Banka Slovensko, a.s. postúpila pohľadávku na žalovaného 2/, s ktorou prešlo na postupníka aj zabezpečenie formou záložného práva (ustanovenia § 151c ods. 3 OZ), ktoré je akcesorické a sleduje pohľadávku, ktorú zabezpečuje. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaný 2/ postupoval v medziach zmluvy o zriadení záložného práva tak, že vykonal priamy predaj nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. F., ktorý žalobca rozporuje a táto skutočnosť bola medzi stranami sporná.

3. Súd považoval za podstatné pre toto konanie prejudiciálne posúdenie otázky preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom právnom určení, ktoré je nevyhnutnou podmienkou pre pripustenie žaloby na určenie (žaloba bola podaná ešte za účinnosti OSP). Konštatoval, že ak sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností bol odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je v tejto situácii neisté a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť ohrozené. Súd uzatvoril, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

4. Ďalej sa zaoberal tvrdením žalobcu o neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorej uzatvoreniu predchádzal výkon záložného práva. Výkon záložného práva žalobca považoval za neprimeraný a v rozpore s dobrými mravmi vo vzťahu k hodnote záložným právom zabezpečovanej pohľadávky. Právne toto tvrdenie žalobca podporoval porušením ustanovenia § 39, ustanovenia § 151l ods. 1 a ustanovenia § 151m ods. 7 a 8 OZ. Žalobca argumentoval, že žalovaný 2/ neoznámil žalobcovi výšku pohľadávky ku dňu postúpenia, nevyzval žalobcu na plnenie pohľadávky, neupozornil žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a neupozornil žalobcu, že v prípade, ak pohľadávku ani v dodatočnej lehote nesplní, začne s jej vymáhaním, ako aj neuviedol akým spôsobom je oprávnený danú pohľadávku vymáhať. Uviedol, že uvedené tvrdenie v celom rozsahu poprel žalovaný 2/ podaním doručeným súdu dňa 27. novembra 2019, ku ktorému priložil dôkazy vyvracajúce tvrdenia žalobcu a súd sa s týmito v celom rozsahu stotožnil. Zdôraznil, že navyše povinnosť upozorniť žalobcu, že v prípade, ak pohľadávku neuhradí v dodatočnej lehote začne veriteľ s jej vymáhaním, nevyplýva žalovanému 2/ primárne ani zo zmluvy o úvere a sekundárne ani zo zmluvy o zriadení záložného práva a taká povinnosť nevyplýva ani zo zákona. Súd sa nestotožnil ani s ďalším tvrdením žalobcu, že výkon záložného práva (realizované ponukové konanie dňa 27. marca 2015) bol realizovaný v relatívne krátkom čase odo dňa nadobudnutia pohľadávky (27. mája 2014), keď dobu 10 mesiacov nepovažoval za krátky časový úsek pre výkon záložného práva a jednak z dôvodu, že zákon a ani zmluva (či už úverová alebo o zriadení záložného práva) nestanovujú lehotu, od kedy do kedy môže veriteľ realizovať výkon záložného práva. Mal za to, že žalovaný 2/ postupoval v zmysle zmluvy o zriadení záložného práva a keďže zmluva a ani zákon nestanovuje lehotu na začatie výkonu záložného práva, žalovaný 2/ po postúpení pohľadávky (27. mája 2014) oznámil žalobcovi listom zo dňa 11. júna 2014, ktorý si žalobca prevzal dňa 17. júla 2014 (len) začatie výkonu záložného práva, čím si splnil povinnosť uvedenú v § 151l ods. 1 OZ, a teda k porušeniu tohto ustanovenia zo strany žalovaného 2/ preukázateľne nedošlo. Poukázal na to, že, žalobca na oznámenie žalovaného 2/ o výkone záložného práva reagoval listom zo dňa 20. júna 2014. Skutočnosť,

že žalovaný 2/ pri výkone záložného práva postupoval tak, že určil druh výkonu záložného práva priamym predajom nehnuteľností, nebol v rozpore so zmluvou o zriadení záložného práva, ako ani zákonom, preto neobstalo tvrdenie žalobcu, že žalovaný 2/ mal využiť iné spôsoby výkonu záložného práva. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že aj keď bol v druhej platobnej neschopnosti, svoju finančnú situáciu riešil a na stavbu A. O. A. č. XX mal kupca, s ktorým uzatvoril zmluvu o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 12. mája 2014, a teda mal by finančné prostriedky na zaplatenie úveru. V tejto súvislosti dal súd do pozornosti, že uvedenému priamo odporuje ustanovenie článku IV. bod 3 zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, podľa ktorého žalobca by na predaj (ako i na prenájom čo sa týka obchodnej spoločnosti BB construct s.r.o.) nehnuteľnosti musel dostať súhlas záložného veriteľa (v tom čase OTP Banky Slovensko, a.s.), a keďže žalobca nepreukázal, že by bol taký súhlas udelený, jeho argumentačnú líniu označil za nemajúcu oporu ani v zmluve a ani v zákone, z dôvodu ktorého mal súd tvrdenia žalobcu za nepreukázané. Zdôraznil, že navyše aj v samotnom ponukovom konaní bola jednou z podmienok kúpa nehnuteľností v celku (nehnuteľnosti nebolo možné kúpiť jednotlivo, prípadne ich časti, čím budova A. O. A. č. XX vo vzťahu k ďalším nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, kat. úz. F. rozhodne je). Čo sa týkalo namietaného porušenia § 151m ods. 7 OZ, toto tvrdenie žalobcu považoval za vyvrátené listinným dôkazom, a to listom žalovaného 2/ zo dňa 13. februára 2015 adresovaným žalobcovi. Pokiaľ išlo o ďalšie tvrdenia žalobcu o porušení § 151m ods. 9 a 10 OZ, tieto neboli predmetom žaloby na určenie (resp. ich porušenie nemá za následok neplatnosť kúpnej zmluvy), z dôvodu ktorého sa súd týmto procesným útokom žalobcu ani nezaoberal.

5. Súd prvej inštancie k žalobcovej námietke výkonu záložného práva v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu prekročenia prípustnej hranice krytia zabezpečovanej pohľadávky uviedol, že hodnota zabezpečovanej pohľadávky ku dňu začatia výkonu záložného práva bola vo výške 199.058,16 Eur a hodnota krytia zabezpečovanej pohľadávky (hodnota zálohu) je vo výške 2.277.102,83 Eur (znalecký posudok č. 25/2008 a 26/2008), a súčasná hodnota zálohu (nehnuteľností) na základe aktualizácii vyššie uvedených znaleckých posudkov (znalecký posudok č. 48/2015 a 49/2015) je vo výške 1.966.616,23 Eur, pričom z uvedených čísel žalobca odvodzoval hrubý nepomer medzi hodnotou zabezpečovanej pohľadávky a hodnotou zálohu (krytia zabezpečovanej pohľadávky). Žalovaný 2/ však realizoval výkon záložného práva na základe znaleckého posudku č. 22/2015, v ktorom znalec stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľností vo výške 668.000,- Eur. V súvislosti s námietkou žalobcu, že znalecký posudok č. 22/2015 neobsahuje znaleckú doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, súd uviedol, že všetky znalecké posudky boli vyhotovené v čase pred účinnosťou CSP, a teda nevyžadovali takúto znaleckú doložku, súd takéto posudzoval ako listinný dôkaz. Pokiaľ však žalobca namietal všeobecnú hodnotu nehnuteľností, keď tvrdil, že trhová cena nehnuteľností je ďaleko vyššia ako všeobecná hodnota nehnuteľností, nepochybne mohol mať žalobca pravdu. Žalobca, nakoľko neakceptoval výšku všeobecnej hodnoty nehnuteľností, navrhol súdu nariadiť znalecké dokazovanie, ktoré však súd vyhodnotil ako neúčelné a nadbytočné z dôvodu, že v tomto spore nejde o žalobu na plnenie, ale o žalobu na určenie a rovnako tak z dôvodu, že žaloba nesmeruje proti znalcovi, ktorý znalecký posudok č. 22/2015 vypracoval a o ktorý sa žalovaný 2/ oprel pri realizácii ponukového konania a výkone záložného práva (v spojitosti s článkom V. bod 1. písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva). Žalobca namietal ďalej samotný výkon záložného práva, keď tvrdil, že ponuka na predaj nehnuteľností priamym predajom nebola uvedená vo verejnoprávnom médiu. Súd prvej inštancie poukázal na Čl. V. bod 1. písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva, podľa ktorého ponukové konanie sa uverejní v jednom celoštátnom a v jednom regionálnom denníku. Žalovaný 2/ uverejnil ponukové konanie v celoštátnom denníku Pravda dňa 20. marca 2015 na strane 13, o čom svedčí objednávka žalovaného 2/, faktúra č. 1131500513 a výtlačok denníka Pravda ako i v regionálnych novinách Bratislavsko-východ zo dňa 12. marca 2015 (spolu s faktúrou a zmluvou o inzercii) a na webovom prehliadači www.topreality.sk spravovaným obchodnou spoločnosťou TopReality.sk s.r.o. (spolu s faktúrami), ako i na internetovej stránke žalovaného 2/. Pokiaľ išlo o tieto denníky súd prvej inštancie zdôraznil, že v tomto smere zmluva neurčovala, či má ísť o tlačенú formu celoštátneho a regionálneho denníka alebo, či inzerent splní svoju povinnosť aj na internetovom prehliadači. Odhliadnuc od uvedeného súd poukázal na to, že žalovaný 2/ uverejnil ponuku minimálne v jednom celoštátnom tlačennom denníku Pravda a v regionálnej tlači Bratislavsko-východ, ktorý vykonáva distribúciu každý týždeň (čo je nepochybne dlhší časový údaj ako deň, ktorý si vyžadovala zmluva o zriadení záložného

práva) do regiónu Rača, Trnávka, Slovnaft, Vrakuňa, Dolné Hony, Podunajské Biskupice, Nové Mesto, Ružinov (tu sa nachádzajú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX), Nivy, Staré Mesto a Vajnory. Tvrdenie žalobcu, v tejto časti jeho procesného útoku, označil súd za vyznievajúce čisto účelovo bez náležitej skutkovej a právnej opory.

6. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal námietkami žalobcu, ktorý napádal relatívnu neplatnosť kúpnej ceny (§ 40a OZ) a absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy (podľa § 39 OZ a § 151m ods. 8 OZ). Poukázal na to, že zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách, vymedzuje všeobecné pravidlá zabraňujúce tomu, aby zmluvné strany nedohodli neprimeranú cenu, pričom za neprimeranú cenu sa u predávajúceho považuje dohodnutá cena, ktorou sa výrazne presahujú ekonomicky oprávnené náklady alebo primeraný zisk alebo u kupujúceho dohodnutá cena, ktorá výrazne nedosahuje ekonomicky oprávnené náklady. Konštatoval, že označený zákon a ani iný zákon v prejednávanej veci nezakazoval určiť takú kúpnu cenu, ktorá zodpovedala vôli zmluvných strán za podpory znaleckého posudku č. 22/2015 a v nadväznosti na ustanovenie článku V. bod 1. písm. b) Zmluvy o zriadení záložného práva. Platné právo tak nemá žiadne ustanovenia o dojednaní nižšej kúpnej ceny, ak taká kúpna cena nie je v rozpore s cenovými predpismi, z dôvodu ktorého možno uzatvoriť, že dojednanie nižšej kúpnej ceny v prejednávanej veci nerobí kúpnu zmluvu neplatnou. Pokiaľ žalobca namietal neplatnosť kúpnej zmluvy z dôvodu podľa § 151m ods. 8 OZ, že žalovaný 2/ nekonal s náležitou starostlivosťou tak, aby nehnuteľnosti predal za cenu za akú sa rovnaké alebo obdobné nehnuteľnosti zvyčajne predávajú v danom mieste a čase (a žalobcovi tak vznikla škoda vo výške 1.767.558,07 Eura), tu súd uviedol, že žalovaný konal na základe znaleckého posudku č. 22/2015 a jednak za dodržania článku V. bod 1. písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva, a teda žalobca neporušil ustanovenia § 151m ods. 8 OZ tak, ako to prezentuje žalobca. Žalovaný 2/ konal v súlade s článkom V. bod 1. písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva, keď kúpna cena bola stanovená podľa znaleckého posudku a súčasne takto určená kúpna cena mohla byť nižšia ako hodnota určená podľa znaleckého posudku, minimálne však 50 % určenej hodnoty, povinnosť ktorá splnená bola, čo preukazuje cenová ponuka žalovaného 1/ v kontexte s ponukami na uzatvorenie kúpnej zmluvy ostatných uchádzačov. Pokiaľ žalobcovi vznikla v konaní o výkon záložného práva škoda vo výške 1.767.558,07 Eura, tento nárok je oprávnený si uplatniť žalobou na plnenie, čo predmetom tohto sporu rozhodne nie je, a preto sa tvrdeniami žalobcu o porušení predmetného ustanovenia zo strany žalovaného 2/ súd ďalej nezaoberal. Poukázal na to, že na pojednávaní konanom dňa 7. novembra 2019 žalobca ďalej namietol i relatívnu neplatnosť záložnej zmluvy. Aj napriek tomu, že išlo o podstatnú zmenu skutkových tvrdení žalobcu, súd na tomto mieste uviedol, že ad 1) právne úkony, ktorých sa dotýka relatívna neplatnosť sú uvedené v ustanovení § 40a OZ, pričom žiaden z tam uvedených právnych úkonov nedopadá na Zmluvu o zriadení záložného práva, ad 2) v takejto časti nároku by nebola splnená podmienka pasívnej vecnej legitímácie (OTP Banka Slovensko, a.s. nie je v prejednávanej veci stranou sporu), ad 3) tvrdenie žalobcu, že nemohol ovplyvniť znenie záložnej zmluvy, z dôvodu ktorého je táto neplatná, nemá oporu v zákone, nakoľko pri osobe žalobcu nejde o spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 OZ v nadväznosti na § 53 OZ a ad 4) takýto nárok na uplatnenie námietky relatívnej neplatnosti predmetnej zmluvy by bol premlčaný (§ 101 OZ).

7. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že keďže mu nebola predložená samotná kúpna zmluva medzi žalovaným 2/ a žalovaným 1/, ktorú žalobca napádal (a strany jej predloženie nenavrhlí ako dôkaz), súd vychádzal práve z tvrdení žalobcu o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy a dospel k názoru, že kúpna zmluva nie je neplatným právnym úkonom. Podporne súd uviedol, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 OZ v spojení s § 39 OZ, má miesto len vo výnimočných situáciách, keď k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, ako je dosiahnutie hospodárskych cieľov či uspokojenie iných potrieb, keď hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu (tzv. šikanózný výkon práva), prípadne keď je zrejmé, že výkon práva vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim sa ako vo vzťahu medzi účastníkmi, tak na postavenie niektorého z nich navonok. Uvedené však žalobca v konaní nepreukázal. Upriamil pozornosť na konanie žalobcu, ktorý síce v konaní navrhol vykonať viacero dôkazov, avšak na poslednom pojednávaní svoj návrh na vykonanie dokazovania upravil tak, že navrhol vypočúť štatutárov žalovaných k okolnostiam nájmovej zmluvy uzatvorených s O. G., vypočúť nájomcu O. G. a vykonať znalecké dokazovanie na určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, kat. úz. F.. K nevykonaniu znaleckého

dokazovania sa už súd prvej inštancie vyjadril a čo sa týka vypočutia štatutárov žalovaných a nájomcu k otázke ich nájomnej zmluvy, súd nepovažoval vykonanie týchto dôkazov za účelné, išlo by o nadbytočný dôkaz, ktorý by do sporu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy nevniesol také skutočnosti, ktoré by dokázali zvrátiť záver súdu o platnosti kúpnej zmluvy. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1,2 CSP.

8. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/209/2020-1009 zo 16. novembra 2022 výrokom I. zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, výrokom II. rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 26Cb/402/2015-906 zo dňa 2. júla 2020 potvrdil a súčasne žalovanému 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

9. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal vec podľa § 380 ods. 1, bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie a s dôvodmi odvolania žalobcu, vyjadrením žalovaného 2/, dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nie je možné vyhovieť.

10. Odvolací súd konštatoval, že žalobca vo svojom odvolaní v zásade zopakoval základný obsah jeho argumentácie uplatnenej v rámci procesnej obrany pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa však súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní náležitým, vyčerpávajúcim a presvedčivým spôsobom správne vysporiadal. Súd prvej inštancie správne posúdil naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, a s jeho záverom sa stotožnil aj odvolací súd. Žalobu však tiež označil za nedôvodnú, keďže výkon záložného práva bol vykonaný v súlade so zákonom a s § 151m OZ, v súlade so záložnou zmluvou, a teda nedošlo k žiadnemu porušeniu výkonu záložného práva zo strany žalovaného 2/. Žalovaný 1/ predmetnú nehnuteľnosť ako kupujúci riadne nadobudol v súlade s kúpnu zmluvou zo dňa 14. apríla 2015 (s vkladom vlastníckeho práva povolením pod V-9957/15 zo dňa 7. septembra 2015), kúpnu cenu riadne uhradil, nehnuteľnosť nadobudol na základe ponukového konania realizovaným žalovaným 2/. Žalovaný 2/ postupoval v zmysle zmluvy o zriadení záložného práva, a teda priamy predaj nehnuteľností nebol v rozpore s danou zmluvou ani so zákonom.

11. K námietke žalobcu v odvolaní o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. a spoločnosťou BENEFIT GROUP II, a.s. (žalovaný 2/) zo dňa 27. mája 2014 odvolací súd považoval, zhodne so súdom prvej inštancie, za potrebné zdôrazniť, že Okresný súd Bratislava I právoplatným rozsudkom sp. zn. 28Cb/141/2015 zo dňa 22. decembra 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/55/2017 zo dňa 19. júla 2018 žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zamietol a postúpenie pohľadávky je teda platné. Potom sa správne súd prvej inštancie nezaoberal viac námietkami žalobcu o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky vnesenými v prejednávanej veci, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

12. K žalobcovej námietke o neuverejnéní ponuky predaja nehnuteľností, odvolací súd v danej veci poukázal na bod 71. napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd prvej inštancie dostatočne vyčerpávajúco s uvedeným argumentom vysporiadal. Ostatné odvolacie argumenty žalobcu označil za totožné s procesnou obranou žalobcu v konaní pred súdom prvej inštancie, na ktoré dal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku odpovede majúce podstatný význam pre jeho rozhodnutie.

13. V súvislosti s námietkou neplatnosti kúpnej zmluvy odvolací súd uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bodoch 72 a 73 rozhodnutia, kedy žalovaný 2/ konal v súlade s čl. V. bod 1 písm. b) zmluvy o zriadení záložného práva, keď kúpna cena bola stanovená podľa znaleckého posudku a takto určená kúpna cena mohla byť nižšia ako hodnota určená podľa znaleckého posudku, minimálne však 50 % určenej hodnoty, čo bolo splnené. Výslovil názor, že pokiaľ má žalobca za to, že mu v konaní o výkon záložného práva vznikla škoda, nič mu nebránilo podať žalobu na plnenie. Ako podstatnú skutočnosť odvolací súd uviedol, že v konaní nebola predložená kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, ktorej neplatnosti sa žalobca domáha. Za správny

potom označil postup súdu prvej inštancie, keď vychádzal z tvrdení žalobcu o absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, pričom dospel k správne záveru o jej platnosti.

14. V súvislosti s námietkou, že súd prvej inštancie nevykonaním navrhnutých dôkazov, uviedol, že žalobca na pojednávaní dňa 18. februára 2020 navrhol v konaní vykonať znalecké dokazovanie na určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti a vypočutie štatutárneho zástupcu žalovaného 1/ a 2/ k okolnostiam nájomnej zmluvy s O. G. a vypočúť nájomcu O. G. ako svedka. Na ďalšom pojednávaní (2. júla 2020) však žalobca upustil od vykonania navrhnutých dôkazov, pokiaľ súd uzná, že nie sú potrebné. Súd prvej inštancie v bode 74 rozhodnutia vysvetlil, prečo nepovažuje vykonanie navrhnutých dôkazov za účelné. Zdôraznil, že predmetom konania je určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníctva, a nie žaloba na plnenie. Preto odvolací súd posúdil túto námietku žalobcu za bezpredmetnú.

15. Vo vzťahu k žalobcovmu namietanému hodnoteniu dôkazov zo strany súdu prvej inštancie odvolací súd dodal, že súd prvej inštancie výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a na ich základe správne právne odôvodnil svoje rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. Navyše zdôraznil že, podľa už konštantnej judikatúry, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovými stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných sporovými stranami. Vyslovil názor, že sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zaoberal všetkými podstatnými skutočnosťami, pričom predmetná argumentácia bola zároveň - po vysporiadaní sa s podstatnými odvolacími námietkami žalobcu - doplnená uvedeným rozhodnutím odvolacieho súdu. Poukázal na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára kompletizujúcu jednotu (bližšie viď napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/135/2017 zo dňa 23. januára 2018).

16. V priebehu odvolacieho konania bol zo strany žalobcu dňa 5. novembra 2020 podaný návrh na prerušenie konania s poukazom na § 162 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko v danej veci žalobca podal trestné oznámenie dňa 30. septembra 2020, ktoré sa týka podozrení s prevodom nehnuteľností žalobcu na žalovaného 1/ a preto vyriešenie otázky v trestnom konaní je pre ďalšie civilné konanie závažnou otázkou. Po preskúmaní predmetného návrhu na prerušenie konania odvolací súd dospel k záveru o jeho neopodstatnenosti, keďže nie je daný žiadny dôvod na prerušenie konania, ktorý by napĺňal dikciu ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP, keďže otázky riešené v trestnom konaní, nie sú otázky, od ktorých by záviselo rozhodnutie v prejednávanej veci.

17. Záverom považoval odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že hoci sa žalobca s názorom súdu prvej inštancie, vysloveným v napadnutom rozsudku, nestotožnil, uvedený argument nie je dostačujúci na prijatie záveru o jeho nepreskúmateľnosti ako uvádza žalobca, nakoľko v súlade s právnymi závermi opakovane vyjadrenými v rozhodnutiach ESLP sa nevyžaduje, aby na každý argument sporovej strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd poukázal aj na konštantnú judikatúru ústavného súdu z ktorej jednoznačne vyplýva skutočnosť, že procesný úspech nemožno stotožňovať s právom na súdnu ochranu, a teda všeobecný súd nemá povinnosť rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok (bližšie viď napr. I. ÚS 181/2014, II. ÚS 316/2018).

18. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, s tým, že s poukazom na ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) obsiahle dovolanie. Jeho

prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby dovolací súd odložil právoplatnosť rozsudkov v zmysle § 444 ods. 2 CSP.

21. Dovolateľ označil rozsudok odvolacieho súdu za nedostatočne odôvodnený, zmätočný a arbitrárny, keďže dovolací súd k výroku I. rozhodnutia nesprávne aplikoval poučenie uvedené v napadnutom rozhodnutí o (mimoriadnych opravných prostriedkoch) proti rozsudku odvolacieho súdu, ktoré môže byť dané len k výrokom II. a III. rozhodnutia. Dovolateľ namietal, že sudy nekonali v súlade s § 185 ods. 2 CSP, keď neobstarali kúpnu zmluvu, ktorej platnosť mali posudzovať. Sudy (dovolací ako aj súd prvej inštancie) tak rozhodovali o niečom, čo nevideli. Žalovaní taktiež nepreukázali, že by došlo k úhrade kúpnej ceny, čo bolo ich povinnosťou, najmä žalovaného 2/. Namietal, že ak sudy nevykonali riadne dokazovanie boli porušené základné práva dovolateľa na spravodlivý proces, princíp rovnosti zbraní a právo na kontradiktórne konanie. Ďalej dovolateľ v dovolaní podrobne opísal priebeh konania, skutkový stav veci, obsah napadnutých rozhodnutí i právne závery súdov. Súdu prvej inštancie vytykal, že procesne pochybil, keď nevydal uznesenie ktorým sa dokazovanie končí, čím mu odňal právo na navrhované dôkazy v rozpore s rovnakým prístupom strán sporu k súdu. Súd prvej inštancie bez ukončenia dokazovania vyzval strany sporu na záverečné reči, a až po záverečných rečiach vydal uznesenie, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené. Za šokujúce označil, že na poslednom pojednávaní súd prvej inštancie nezaujímal skutočnosti s navrhovaných dôkazov žalobcu a ani neodôvodnil, prečo tieto ním navrhované dôkazy nepripustil. Išlo o navrhnuté vypočutie strán sporu, výsluch svedka O. G., nevykonanie odborného znaleckého dokazovania k predloženému znaleckému posudku žalovaným 2/. Za prekvapujúcu tiež označil skutočnosť, že zástupca žalovaných predložil na súde, na uvedenom pojednávaní, písomnú záverečnú reč, pritom za normálnych okolností nemohli strany sporu vedieť, že dané pojednávanie je posledným. Takéto konanie vnáša prinajmenšom na strane dovolateľa vážne pochybnosti o nestrannosti súdu.

22. Poukázal na to, že navrhol v danej veci odvolacie konanie podľa § 164 CSP prerušiť, nakoľko žalobca podal dňa 30. septembra 2020 trestné oznámenie, ktoré sa týka daného prípadu vo veci samej s podozrením viacerých trestných činov, spojené najmä s prevodom nehnuteľnosti žalobcu na žalovaného 1/ a to podaním a podnetom na Generálnu prokuratúru, Úrad špeciálnej prokuratúry Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra SR a na Prezídium policajného zboru Národná kriminálna agentúra. Žalobca má za to, že existovali oprávnené dôvody na prerušenie konania, nakoľko skutočnosti šetrené OČTK majú právny význam pre daný spor vo veci samej, vedený medzi žalobcom a žalovanými, kde došlo aj predajom nehnuteľnosti žalobcu v prospech žalovaného 1/ za podhodnotenú cenu nehnuteľnosti a bez akýchkoľvek informačných povinností stanovených zákonom splnomocneným žalovaným 2/, ktorý konal za žalobcu, a ktorý žalobcu o zásadných skutočnostiach o danom predaji neinformoval. Oznamil, že proti výroku I. rozhodnutia podal dovolateľ aj ústavnú sťažnosť. Súd nevykonal znalecké dokazovanie k správne zákonnému určeniu ceny zálohy (nehnuteľnosti dovolateľa) pre ponukové konanie priameho predaja nehnuteľnosti (poskytnutého zálohu) vykonaného žalovaným 2/ kde dovolateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z § 588 OZ. Dohodnutá cena kupujúcim zaplatená nebola, táto skutočnosť preukázaná žalovaným 1/ nebola. Tým by existovali dôvody na odstúpenie od takejto kúpnej zmluvy, čo bol povinný vykonať žalovaný 1/. žalovaný 2/ tak nekonal, teda nepostupoval v súlade s § 151m ods. 8 OZ a porušil navyše aj § 151 ods. 9, ods. 10 OZ, čo by už však bolo predmetom iného súdneho konania, a to žaloby na plnenie proti žalovanému 2/ preto sa s uvedenou vecou dovolateľ bližšie nezaoberal. V súvislosti s tým uviedol, že krajský súd v ods. 17 odôvodnenia rozhodnutia uviedol nepravdivé skutočnosti.

23. V súvislosti s premlčaním uviedol, že právo dovolať sa relatívne neplatnosti sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť od momentu uskutočnenia právneho úkonu. Prejavom vôle je každé správanie, ktorým konajúca osoba prejavuje svoj zámer vyvolať právne následky, ktoré by bez tohto zámeru nenastali. Teda v danom prípade nejde o premlčanie relatívnej neplatnosti Čl. V ods. 1 písm. b) prvá odrážka záložnej zmluvy. Podstata začatia premlčacej lehoty teda tkvie v čase, ak žalovaný 2/ svojím prejavom vôle porušil uvedený spôsob výkonu záložného práva k uvedenému ustanoveniu

zmluvy. V záložnej zmluve pritom mal žalovaný 2/ aj iný výber na uspokojenie sa z postúpenej pohľadávky (časti úveru) od spoločnosti OTP Banka Slovensko a.s., s ktorou prešiel aj záloh k nehnuteľnostiam žalobcu na žalovaného 2/. Tým, že žalovaný svojim prejavom vôle postupoval podľa uvedeného ustanovenia, až vtedy bolo dôvodné sa domáhať sťažovateľom relatívnej neplatnosti uvedeného ustanovenia, ktoré odporuje zákonom o cenách v spojení s ochranou vlastníckych práv na takýto postup predaja zálohu (nehuteľnosti) s dopredu už určením ceny na polovicu hodnoty trhovej ceny predaja založenej nehnuteľnosti. Dovolateľ okrem toho, že namietal absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, podal aj návrh na vyhlásenie relatívne neplatnosti záložnej zmluvy. Teda premlčacia lehota začala plynúť od 17. júna 2014 (prerušenie od 30. júna 2016 - 7. novembra 2019, kedy začal súd opäť konať) a 7. novembra 2019 sťažovateľ podal návrh na vyslovenie relatívnej neplatnosti a tým teda nemohla dovolateľovi uplynúť premlčacia lehota troch rokov.

24. Dovolateľ ďalej dodal, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy v spojení so záložnou zmluvou platilo podľa zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, kde § 2 písm. a) znel „Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky, alebo používa služby pre osobnú potrebu, alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti“. Keďže dovolateľ úver mal na osobnú potrebu pre potreby spoločnosti STAR CENTRUM a.s., a nie za účelom zisku s jeho použitím v súvislosti s podnikaním dovolateľa, ale celý úver bol použitý na bezplatnú pomoc spoločnosti STAR CENTRUM a.s. (majetkovo a personálne prepojenej spoločnosti), ktorá potrebovala zaplatiť správcovi dane daň vo výške 20.000.000 Sk. OTP banka a.s., však chcela rozdeliť úver pre STAR CENTRUM a.s., tak, že je poskytne úver 10.000.000 Sk a materskej spoločnosti (ERS Holding, spol. s r.o.) 10.000.000 Sk na úhradu dane STAR CENTRUM a.s., sťažovateľ dodal, že až od 1. mája 2014 došlo k úprave zákona 250/2007 Z. z., podľa ktorého sa za spotrebiteľa považovala už len fyzická osoba. Výslovil názor, že súdy otázku namietanej relatívnej neplatnosti záložnej zmluvy posúdili nesprávne a to najmä v súvislosti dovolateľom namietaným ust. Čl. V ods. 1 písm. b) zmluvy. Ak by bol tento uvedený spôsob jediným možným spôsobom pri predaji zálohu v záložnej zmluve, tak podľa dovolateľa by išlo o absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy pre rozpor a obchádzanie § 151m ods. 8 OZ, teda by aj záložná zmluva bola neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ. Dovolateľ sa správne domáhal vyslovenia relatívnej neplatnosti Čl. 5 písm. b) záložnej zmluvy a potom teda nemohlo dôjsť k platnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy so žalovaným 1/. Podľa dovolateľa súdy konali v rozpore s § 187 CSP, ak odvolací súd vedel, a vedieť musel, že vo veci prebieha trestné konanie a odvolacie konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a) v spojení s ods. 2 CSP ani len nevzal v úvahu dôkazy vedené a vykonávané v trestnom konaní, odňal dovolateľovi základné právo na rovnosť v súdnom konaní v ČL. 47 ods. 3 Ústavy SR. Dovolateľ mal za to, že všetky zistené skutočnosti OČTK v konaní pod ČVS: KRP-116/2-VYS-TN-2020 sú dôležité aj pre spravodlivé meritórne rozhodnutie v civilnom súdnom konaní, v ktorom nie sú uvedené skutočnosti jednoznačne preukázané žalovanými.

25. Podotkol, že konaním súdov bolo porušené právo dovolateľa na rovnaký prístup súdu k stranám sporu (k dovolateľovi) ak súd prvej inštancie vo veci samej dokázal nekonať štyri roky pre prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 28Cb/141/2015, a ak dovolateľ (žalobca) žiadal prerušiť konanie pre začatie trestného konania vo veci a súd odvolacie konanie neprerušil. Ak odvolací súd na tieto dôkazy z trestného konania neprihliadol, tak sa takéto konanie nepochybne dá klasifikovať ako nerovnosť konaní na súde. Podľa dovolateľa mal odvolací súd zopakovať dokazovanie nevykonané súdom prvej inštancie, ktoré dovolateľ v odvolaní sa proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie navrhoval vykonať a taktiež odvolací súd mal vo veci samej doplniť dôkazy z trestného konania ČVS: KRP-116/2-VYS-TN-2020 po jeho skončení. Poukázal na to, že z 90 % ide o tie isté dôkazy, ktoré sťažovateľ navrhoval na súde prvej inštancie, a tie súd nevykonával, avšak uvedené dôkazy vykonával OČTK a tieto dôkazy mal odvolací súd doplniť. Poukázal na to, že cestou OČTK bol preskúmaný aj posudok vyhotovený znalcom Ing. Františkom Nekorancom. STU vypracovala pre OČTK znalecký posudok č. 26/2021 zo dňa 13. októbra 2021, ktorým bola stanovená všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností ku dňu 9. februára 2015 na sumu 919.000 Eur, ktorá je podľa názoru STU totožná s trhovou hodnotou predmetných nehnuteľností. STU v posudku konštatovala, že v posudku znalca Ing. Nekoranca boli zistené pochybenia, nakoľko podľa je názoru

všeobecná hodnota nehnuteľností stanovená týmto znalcom nevystihuje trhovú hodnotu ohodnocovaných nehnuteľností v danom mieste a v danom čase, kde rozdiel predstavuje 251.000 Eur (t.j. 27,3 %). Podľa názoru STU bol rozdiel zapríčinený neznalosťou trhu s nehnuteľnosťami v danom mieste a čase ohodnotenia zo strany znalca. Z uvedeného podľa názoru dovolateľa vyplýva, že zo strany žalovaného 2/ nebol dodržaný postup podľa záložnej zmluvy a ani podľa § 151m ods. 8 OZ a tým aj cena pre kúpnu zmluvu odporuje § 39 OZ a teda nebolo dodržané ust. § 588 OZ v súvislosti s čím označil kúpnu zmluvu zo dňa 14. apríla 2015 za neplatnú, nakoľko cenu treba dojednať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, inak je zmluva neplatná podľa § 40a OZ. Dovolateľ upriamil pozornosť na skutočnosť, že časť založených nehnuteľností je ponúkaná realitnou kanceláriou, poverenou jedným zo žalovaných cez inzerciu za 1.000.000 Eur, čo sa približuje k hodnote ako ju uvádzal dovolateľ v súdnych konaniach na základe znaleckých posudkov vypracovaných Ing. Ondrejom Sovom č. 25/2008 a č. 26/2008, teda aj za vyššiu cenu ako ju určil Znalecký ústav STU pod č. 26/2021 zo dňa 13. októbra 2021 (ku dňu 9. februára 2015 sumou 919.000 Eur).

26. Taktiež v trestnom konaní je preukázané, že nedošlo k úhrade ceny žalovaným 1/ v súlade s ponukovým konaním resp. ani podľa kúpnej zmluvy zo 14. apríla 2015, čo vyplýva z obstaraných listín dovolateľom od OČTK zo spisu ČVS: KRP-116/2-VYS-TN-2020. Z trestného konania a zistení dovolateľom sa ponukové konanie nevykonalo ani podľa zistených skutočností v súlade s Čl. V písm. b) záložnej zmluvy č. 2500/08/266-ZZ-01 zo dňa 23. júna 2008 medzi OTP banka a.s., a dovolateľom.

27. Dovolateľ zdôraznil, že namietal dôkaz predložený žalovaným 2/, údajný print screen svojej web stránky, kde je uvedený dátum 7. novembra 2019 a to aj na inom mene ako bol prezentovaný v tlačeneom celoslovenskom denníku Pravda. Uvedený print screen je možné vytlačiť cez cashflow pamäť serverov, alebo graficky upraviť. Podľa zistení v trestnom konaní sa takýto dôkaz dá obstarat' a jeho zistením kedy bol zadaný na web stránku za pomoci web.archive.org/web/. Z pamäťovej stopy informačných prostriedkov (fingovaný dôkaz) listina predložená súdu žalovaným 2/ bol tak zatiaľ z doterajších vykonaných dôkazov podvrhom, vyrobený žalovanými neskôr a predložený súdu. Súd zjavne uvedený dôkaz neskúmal a nehodnotil ho, pritom uvedený dôkaz dovolateľ namietal. Poukázal na to, že v trestnom konaní sa uvedený dôkaz predložený žalovaným 2/ javí ako podvrh. Súd mal preto prerušiť konanie aj na základe fakultatívneho návrhu dovolateľa do skončenia trestného konania, dovolateľ totiž nemohol ani uvedené dôkazy inak zistiť, ako len z nazretia do spisu v trestnom konaní ako poškodená osoba a ich zverejňovať pred ukončením trestného konania. Dôkazmi v trestnom konaní je preukázané, že žalovaný 2/, aj po kúpe nehnuteľností žalovaným 1/, konal a vystupoval štatutárny zástupca žalovaného 2/ Martin Kolář, ktorý sa správal a správa, ako by bol on sám vlastníkom nehnuteľností. V danom prípade išlo podľa dovolateľa o fiktívny prevod vlastníckeho práva dovolateľa na žalovaného 1/ o čom svedčia dôkazy získané z trestného konania ČVS: KRP-116/2-VYS-TN-2020.

28. Dovolateľ mal ďalej za to, že odvolací súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nedostatočne odôvodnil a to tak závažným spôsobom, že došlo k porušeniu práva žalobcu (dovolateľa) na spravodlivý proces, nakoľko v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov, prečo odvolací súd nepovažoval otázky riešené v trestnom konaní za také, od ktorých závisí rozhodnutie v prejednávanej veci. Z uvedeného dôvodu má dovolateľ za to, že je nevyhnutné zrušiť celé napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, nakoľko na nezákonný výrok I. rozhodnutia nemôžu nadväzovať výroky II. a III., keďže ide o predčasné meritórne rozhodnutie bez vykonania a posúdenia dôkazov z trestného konania v civilnom súdnom konaní.

29. Kúpnu zmluvu označil za kľúčový dôkaz, pričom potvrdil, že nebola zo strany žalobcu v konaní pred súdom prvej inštancie navrhnutá ako dôkaz. Je však toho názoru, že v zmysle negatívnej dôkaznej teórie tak žalobca ani nebol povinný urobiť, nakoľko dôkazné bremeno je práve na žalovanej strane sporu.

30. V súvislosti s tým žalobca v priebehu súdneho konania poukázal na vzájomnú prepojenosť zástupcov žalovaného 1/ a žalovaného 2/, a tiež vyslovil podozrenie o fiktívny predaj a kúpu dotknutých nehnuteľností s cieľom žalovaného 2/ nadobudnúť predmetné nehnuteľnosti prostredníctvom žalovaného 1/ pre seba.

31. Odvolací súd v odseku 21 odôvodnenia rozsudku uviedol, že žalobca upustil na pojednávaní dňa 2. júla 2020 od vykonania navrhnutých dôkazov v podobe štatutárov žalovaného 1/ a 2/ a od vykonania) ďalšieho znaleckého dokazovania. Uviedol, že sa uvedené nezakladá na pravde, nakoľko z nahrávky zo súdneho pojednávania konaného dňa 2. júla 2020 vyplýva niečo úplne iné, a to, že žalobca na otázku súdu uviedol, že trvá na vykonaní navrhovaných dôkazov, a chcel pokračovať vo svojom prejave a poukázať na ust. § 185 CSP, čo súd nenechal žalobcu dopovedať a do zápisnice zaprotokoloval výlučne to, že žalobca od navrhovaných dôkazov upúšťa, čo dovolateľ nikdy nepovedal.

32. Ďalej súdu prvej inštancie vytýkal, že nebol stranám sporu v zmysle § 181 ods. 2 CSP poskytnutý predbežný právny názor súdu. Výslovil názor, že jeho neposkytnutie ovplyvnilo procesný neúspech žalobcu v prejednávanej veci, nakoľko žalobca s ohľadom na predbežné právne posúdenie veci mohol prispôbiť svoju ďalšiu procesnú taktiku a právnu argumentáciu a navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov. Bolo mu tak znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva a uplatniť tak prostriedky procesného útoku v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

33. V súvislosti s nedostatočným odôvodnením rozsudkov poukázal na Stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR zo dňa 3. decembra 2015 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod R 2/2016.

34. Dovolateľ odôvodnil dovolanie aj ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP pričom právnu otázku, ktorá podľa jeho názoru nebola dosiaľ vyriešená v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu sformuloval tak, „či je právne posúdenie toho, či neprimeraná hodnota zálohu vo vzťahu k zabezpečenej pohľadávke veriteľa v zmysle záložnej zmluvy a s tým spojeného predaja zálohu s určením ceny zálohu nie je podľa § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu kúpnej zmluvy, ktorá účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza podľa § 39 Občianskeho zákonníka“ a ďalej „či neprimeraná hodnota zálohu vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke v zmysle záložnej zmluvy spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi.“ V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2804/2004, z ktorého vyplýva, že zmluva je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ, pokiaľ existuje hrubý nepomer medzi hodnotou veci a hodnotou pohľadávky, na ktorých úhradu bez ďalšieho mala vec slúžiť.

35. Záverom dovolateľ navrhol odložiť právoplatnosť rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP. Za dôvod hodný osobitého zreteľa označil ochranu vlastníckeho práva žalobcu, keď v prípade, že sa neodloží právoplatnosť predmetného rozhodnutia, tak bude môcť žalovaný 1/ disponovať majetkom, pričom podľa jeho názoru pôjde o nezvratný stav, ktorému je nutné zabrániť do času rozhodnutia o podanom dovolaní. Žalovaný 1/ nebude povinný pri disponovaní s majetkom povinný informovať tretiu osobu, že si nejaká ďalšia osoba nárokuje na dotknutý majetok, prípadne, že sa vedie nejaké súdne konanie, keďže toto bolo právoplatne skončené.

36. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrili obaja žalovaní.

37. Žalovaný 1/ navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Poukázal na skutočnosť, že od roku 2015, teda už 8 kalendárnych rokov, prebiehajú rôzne nedôvodné súdne a trestné konania bez akéhokoľvek preukázania žalobcom účelovo namietaných zavádzajúcich skutočností. Uviedol, že si oprávnenosť predaja predmetnej nehnuteľnosti zo strany predávajúceho preveril prostredníctvom aktuálneho výpisu z katastra nehnuteľností. Nehnuteľnosť nadobudol v dobrej viere s tým, že nehnuteľnosť nie je zaťažená právami tretích osôb, či inými skutkovými okolnosťami uvádzanými v dovolaní zo strany žalobcu.

38. Aj žalovaný 2/ označil dovolanie za účelové a nedôvodné. Uviedol, že súd prvej inštancie až nadštandardne preskúmal skutkový stav veci a vykonal všetky potrebné dôkazy pre rozhodnutie vo veci samej. Poukázal na to, že súd prvej inštancie vytýčil 3 pojednávania, počas ktorých sudkyňa dôkladne vykonala a preskúmala všetky stranami navrhnuté dôkazy. Výslovil názor, že účastníci mali dostatočný priestor na vyjadrenie sa ku všetkým rozhodujúcim skutočnostiam. Ďalej zdôraznil, že OČTK vykonali

vo veci rozsiahle dokazovanie, pričom nebolo preukázané, že by OČTK nadobudli podozrenie zo spáchania nejakého trestného činu. Uviedol ďalej, že žalobca z vyšetrovacieho spisu predkladá len tie listiny, ktoré sa mu hodia a sú zavádzajúce. Záverom dodal, že žalobca nesprávne uvádza, že vo veci samej doposiaľ nedošlo zo strany žalovaného 2/ podľa § 151m ods. 10 OZ k úhrade výťažku z predaja zálohu, ktorý prevyšoval zabezpečenú pohľadávku záložného veriteľa. Neuvedol však, že žalovaný 2/ ako predmetný záložný veriteľ nebol jediným veriteľom, ktorý mal svoju pohľadávku zabezpečenú záložným právom na predmetnej nehnuteľnosti. Záložným veriteľom, druhým v poradí v čase predaja nehnuteľnosti, bol Daňový úrad Hlavného mesta SR Bratislava, podľa rozhodnutia č. 1/13/236626-22/56/818267 zo dňa 5. marca 2014, s výškou pohľadávky 854 763,81 Eura, teda prevyšujúca časť výťažku neprináleží žalobcovi ale tomuto druhému záložnému veriteľovi v poradí.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné ním napadnúť.

40. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

41. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

42. Túto vadu videl v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, pretože odvolací súd sa nevyporiadal s jeho odvolacími dôvodmi.

43. Z uvedeného dôvodu dovolaním napadol aj prvý výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie odvolacieho konania. Nakoľko toto dovolaním napadnuté uznesenie nie je v zmysle § 420 písm. f) CSP rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, dovolací súd dovolanie žalobcu, týkajúce sa prvého výroku rozsudku, podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

44. Dovolací súd považuje za potrebné v súvislosti s uvedeným poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 189/2023-47 z 23. marca 2023, ktorým ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa (v tomto konaní dovolateľa), ktorá smerovala proti prvému výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3Cob/209/2020-1009 zo 16. novembra 2022, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu sťažovateľa (dovolateľa) na prerušenie odvolacieho konania. Dovolací súd poukazuje na odsek 11 odôvodnenia uznesenia, v ktorom ústavný súd zdôraznil, že bolo v právomoci krajského súdu vykladať a aplikovať § 162 ods. 1 písm. a) CSP a prerušiť konanie iba za predpokladu, ak vyhodnotí, že rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Taktiež v odseku 12 odôvodnenia uznesenia ústavný súd konštatoval, že v prejednávanej veci nezistil, že by výklad a závery krajského súdu boli svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia § 162 CSP, ktorá by bola popretím jeho podstaty, či zmyslu.

45. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v

zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavno-právneho rámca a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Postupom súdu však možno rozumieť len samotný priebeh konania, nie rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/228/2017, sp. zn. 2Cdo/220/2017, sp. zn. 3Cdo/110/2017, sp. zn. 4Cdo/128/2017, sp. zn. 5Cdo/45/2018, sp. zn. 7Cdo/35/2018, sp. zn. 8Cdo/56/2017, sp. zn. IVCdo/2/2017).

46. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky, poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva, je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 383/06) je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Strana sporu má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (nálezy ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

47. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Teda intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí dosahovať mieru, resp. intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby strana sporu bola pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04, IV. ÚS 22/04). Najvyšší súd poznamenáva, že samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, alebo arbitrárnosti rozhodnutia (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 188/06).

48. Po preskúmaní veci dovolací súd uvádza, že nezistil žiadnu tzv. vadu zmätočnosti (závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu), spočívajúcu v tom, že by odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP alebo práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

49. Procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalobca a žalovaný mali možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie, tvrdiť skutočnosti týkajúce sa uplatneného nároku a na jeho preukázanie uplatňovať procesné návrhy na vykonanie dokazovania. Žalobca túto možnosť v konaní aj využil, pričom žalobca využil aj možnosť podať proti rozsudku súdu prvej inštancie riadny opravný prostriedok (odvolanie). Dovolateľ v dovolaní v podstate uvádza tie isté námietky, ktorými sa zaoberali už súdy oboch inštancií a v odôvodneniach svojich rozhodnutí sa s nimi aj dostatočným spôsobom vysporiadali. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po použití a výklade relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

50. Podľa názoru dovolacieho súdu, odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu,

opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, na základe ktorého bola žaloba žalobcu zamietnutá. Odvolací súd zároveň k rozhodujúcim (kľúčovým) odvolacím námietkam žalovaného uviedol svoju argumentáciu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a vyplývajúcim z obsahu spisu, odvolací súd sa neobmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, hoci mu to ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňovalo, ale doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia aj ďalšie dôvody.

51. Dovolací súd nesúhlasí s tvrdením dovolateľa, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho relevantnými odvolacími námietkami. Rozhodujúca (kľúčová) argumentácia odvolacieho súdu je obsiahnutá v odsekoch 17 - 23 odôvodnenia jeho rozsudku.

52. Dovolateľ namietal, že súd pochybil, keď nevydal uznesenie, ktorým sa dokazovanie končí, čím odňal žalobcovi právo na navrhované dôkazy v rozpore so zásadou rovnakého prístupu k stranám sporu. Vytýkal súdu, že bez ukončenia dokazovania vyzval strany sporu na záverečné reči a až potom vydal uznesenie o skončení dokazovania. Dovolací súd, vychádzajúc zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 2. júla 2020, nepovažuje uvedenú námietku za zodpovedajúcu realite ako aj § 182 CSP, keď súd prvej inštancie vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili, či majú návrhy na doplnenie dokazovania, následne, v súlade s § 182 CSP vyzval strany na záverečné reči a keďže nepovažoval, po vyjadrení strán, za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, v súlade s § 182 CSP vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené.

53. Ďalej dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie neodôvodnil z akého dôvodu nedoplnil dokazovanie ním navrhnutými dôkazmi a to vypočutím konateľov žalovaných, svedka O. G. a doplnením znaleckého dokazovania. Dovolací súd jednak poukazuje na § 185 ods. 1 CSP podľa ktorého je súd ten, kto rozhoduje, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ďalej na ods. 74 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom vysvetlil dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie považoval vykonanie niektorých dôkazov za neúčelné a tiež na obsah zápisnice z pojednávania konaného dňa 2. júla 2020, z ktorého vyplýva, že žalobca na vykonaní niektorých dôkazov netrval a ponechal na zvážení súdu, či ich vykoná. Dovolateľ namietal, že z nahrávky zo súdneho pojednávania vyplýva niečo iné (str. 46 dovolania). Dovolací súd si vypočul záznam vyhotovený technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku a aj keď nie je jeho obsah úplne totožný s obsahom zápisnice, pokiaľ ide o prednes žalobcu ohľadom ním navrhovaných dôkazov je bez akýchkoľvek pochybností, hoci žalobca nepoužil výslovne slovo „upúšťam“, že na ich vykonaní netrval a nechal na zvážení súdu, aby rozhodol, či ich vykoná, alebo rozhodne na základe spisového materiálu, ak mu to postačuje. Ani zápisnica z pojednávania neobsahuje žiadnu námietku žalobcu, ktorá by svedčila o nesprávnosti protokolácie. Nepochybne za situácie, že je primárne na účastníkoch, aby preukazovali skutočnosti nimi tvrdené a súd len vo výnimočných prípadoch (§ 185 ods. 2 CSP) môže (nie musí) vykonať dôkaz aj bez návrhu, by právny zástupca žalobcu na pojednávaní namietal nesprávnosť protokolácie, ak by nezodpovedala jeho prednesu, uvedomujúc si závažný dôsledok netrvania na doplnení dokazovania napr. v podobe vykonania ďalšieho znaleckého dokazovania, hoci zásadne spochybňoval posudok vyhotovený súdnym znalcom Ing. Františkom Nekorancom.

54. Za vzbudzujúce pochybnosti o nestrannosti a spravodlivosti procesu označil skutočnosť, že strana žalovaných mala pripravenú záverečnú reč v písomnej podobe, akoby mala vedomosť, že pojednávanie je posledné. Podľa názoru dovolacieho súdu uvedenú skutočnosť bez ďalšieho nemožno považovať za spôsobilú vyvolať pochybnosti o zaujatosti veci prejednávajúcej sudkyne. Stranám sporu nič nebráni, aby vyhotovili záverečnú reč v písomnej podobe. Záverečná reč je vlastne zhrnutím návrhov, vyjadrením sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Za situácie, že v prejednávanej veci išlo už o tretie pojednávanie, konanie trvalo už takmer 5 rokov, podľa názoru dovolacieho súdu žalovaní mohli predpokladať, že pôjde o posledné pojednávanie a keďže nedošlo k zásadným zmenám a žalobca netrval na vykonaní ním navrhnutých dôkazov, nebol ho dôvod ani zásadne doplňovať a nepredložiť ho súdu.

55. Žalobca ďalej súdu prvej inštancie vytýkal, že mu zo strany súdu prvej inštancie nebol v zmysle §

181 ods. 2 CSP poskytnutý predbežný právny názor, čo podľa neho ovplyvnilo jeho procesný neúspech v prejednávanej veci. Žalobca s ohľadom na predbežné právne posúdenie veci mohol prispôbiť svoju ďalšiu procesnú taktiku a právnu argumentáciu a navrhnúť ďalšie dôkazy.

56. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhoduje už o právoplatne rozhodnutom spise a preto, ako už uviedol vyššie, ust. § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí dosahovať mieru, resp. intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Je síce pravdou, že súd prvej inštancie, v rozpore s § 181 ods. 2 CSP neuviedol svoje predbežné právne posúdenie, ale dovolací súd je toho názoru, že súd týmto nesprávnym procesným spôsobom nezasiahol do žalobcových procesných práv tak závažným spôsobom, aby došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces. Žalobca, aj bez predbežného posúdenia veci súdom, vedel, ktoré skutočnosti sú medzi účastníkmi sporné, nič mu nebránilo a bola to predovšetkým jeho povinnosť, podprieť svoje tvrdenia dôkazmi (ČL 8, § 153 ods. 1 CSP) a predovšetkým trvať na ich vykonaní. Aj keď súd prvej inštancie nepostupoval tak, ako mu to ukladá § 181 ods. 2 CSP, dovolací súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že výsledkom i keď nesprávneho procesného postupu bol procesný neúspech žalobcu v prejednávanej veci.

57. Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že v dovolacom konaní nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdov nižšej inštancie) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené (okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania podľa § 435 CSP). Pokiaľ dovolateľ nesúhlasí so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu, tak nejde o námietku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, ale o námietku inú, vo väzbe na správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súdy oboch inšancií založili svoje rozhodnutia. Dovolateľom namietaná nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia zisteného skutkového stavu však nezakladá tzv. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rovnako ani nesúhlas s právnym posúdením veci, ktorého sa prevažne týkajú ďalšie námietky dovolateľa, nezakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, pretože nesprávne právne posúdenie veci by mohlo založiť prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP.

58. Dovolateľ vyvodil prípustnosť dovolania aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

59. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

60. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

61. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno - iba v prípadoch Civilným sporovým poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a odvolací súd nie je tretou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo 113/2012, sp. zn. 2Cdo 132/2013, sp. zn. 3Cdo 18/2013, sp. zn. 4Cdo 280/2013, sp. zn. 5Cdo 275/2013, sp. zn. 6Cdo 107/2012 a sp. zn. 7Cdo 92/2012).

62. Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí EŠLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, treba na prípady možnosti prelomenia záväznosti a

nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiet' ako na výnimky z tejto zásady. Aj Civilný sporový poriadok so zreteľom na uvedené upravuje podmienky prípustnosti dovolania a prípady, v ktorých možno právoplatné rozhodnutia napadnúť dovolaním, považuje len za výnimku zo zásady jeho záväznosti a nezmeniteľnosti. Právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; na mieste je skôr reštriktívny výklad.

63. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal, tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť teda riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu.

64. Žalobca vyvodil prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pričom za dovolacím súdom dosiaľ nevyriešené, vychádzajúc z obsahu jeho dovolania (§ 124 CSP), označil žalobca ako „právne otázky“ v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, či a/ neprimeraná hodnota zálohu vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke veriteľa v zmysle záložnej zmluvy a s tým spojeného predaja zálohu s určením ceny zálohu nie podľa § 151m ods. 8 OZ, spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu kúpnej zmluvy, ktorá účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza podľa § 39 OZ, b/ či neprimeraná hodnota zálohu vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke veriteľa v zmysle záložnej zmluvy spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi.

65. Z obsahu spisu však dovolací súd nezistil, že by vo veci konajúce súdy riešili vplyv neprimeranej hodnoty zálohu (v konaní preukázanej) vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke veriteľa v zmysle záložnej zmluvy (otázka b/) v prípade s tým spojeného predaja zálohu s určením ceny zálohu nie v súlade s § 151m ods. 8 OZ (otázka a/) na platnosť právneho úkonu (kúpnej zmluvy - otázka a/) prípadne bližšie nedefinovaného (otázka b/), či už pre rozpor so zákonom, jeho obchádzaním, alebo rozpor s dobrými mravmi. Práve naopak, okresný súd považoval kúpnu cenu za primeranú, pričom dôvody vzhľadom na ktoré dospel k takémuto záveru vysvetlil v odsekoch 72 a 73 odôvodnenia jeho rozsudku a z jeho závermi sa stotožnil aj odvolací súd z dôvodov uvedených v odseku 20 jeho rozsudku. Vo veci konajúce súdy nedospeli k záveru o neprimeranej hodnote zálohu, následne kúpnej ceny a následne na toto zistenie neposudzovali platnosť právnych úkonov s tým, že by napriek konštatovanej neprimeranej hodnote dospeli k záveru o ich platnosti, právnej otázke ktorej sa týka dovolateľom sformulovaná právna otázka. Dovolateľ sa jednoducho nestotožnil s posúdením hodnoty zálohu a kúpnej ceny súdmi ako primeranej.

66. Vychádzajúc z uvedeného sa ani jeden zo súdov žalobcom v dovolaní nastolenými otázkami nezaoberal. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na už vyššie uvedených právnych otázkach.

67. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania žalobcu podľa ustanovenia § 420 písm. f) a ani podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolanie žalobcu neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny prieskum. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

68. Dovolací súd nerozhodoval o návrhu na odklad právoplatnosti rozhodnutia podľa § 444 ods. 2 CSP, vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie odmietol.

69. V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo proti žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP), pričom o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods.2 CSP).

70. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.